

DE ERFENIS

Tweeakter

door

A. FEIJEN-VAN WIEREN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE ERFENIS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **A. FEIJEN-VAN WIEREN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2004 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **11** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Opa - de vader van Job Moes. Hij is nogal doof, 78 jaar.

Job Moes - man van Triene. Veenarbeider, 58 jaar.

Triene - vrouw van Job. Slonzige vrouw, 56 jaar.

Lena - dochter van Job en Triene. Werkt als dienstmeid, 36 jaar.

Griet - dochter van Job en Triene. Werkt in sokkenfabriek, 28 jaar.

Annegie - dochter van Job en Triene. Is werkloos, 24 jaar.

Coba - buurvrouw van familie Moes. Slonzige vrouw, 50 jaar.

Klaas - zoon van Coba. Dom en bang voor vrouwen, 25 jaar.

Mevrouw Brol - vrouw van de notaris. Verbeeldt zich veel, 50 jaar.

Richard Brol - zoon van mevrouw Brol. Vrouwenjager, 25 jaar.

Jan Kuiper – boerenzoon. Studeert voor arts, 30 jaar.

DECOR:

Het toneel stelt een ouderwetse kamer voor in de jaren '50. De waskom staat op de stoel.

EERSTE BEDRIJF

Eerste scène

Woonkamer van de familie Moes. Triene komt op in nachthemd, ze heeft opa in de arm en zet hem in de stoel. Dan veegt ze zijn gezicht af met een nat washandje en zet een leeg bonenblik bij hem neer.

Triene: Zo die zit.

Opa: Wie heeft spit? *(stopt wat pruimtabak in zijn mond en spuugt naast het blik)*

Triene: Niemand heeft spit, ik zei die zit. *(snijdt een plak brood af en smeert er smolt op en geeft die aan opa. Smolt is varkensvet)*

Hier eet maar lekker op. Wat ben jij toch een ondeugend oud mannetje, jij spuugt naast het blik, dat doe je om mij te pesten, hè. *(smeert intussen brood voor Job om mee te nemen)*

Opa: Wat zeg jij, Triene, word ik te dik?

Triene: Ik zei; "Jij spuugt naast het blik".

Opa: Dat weet ik ook wel.

Triene: Man, ik krijg nog een keer wat van jou. *(Triene zet kopjes op tafel en roept in de deur)* Job! Sta je nog een keer op of hoe zit dat, tot in de nacht seksboekjes lezen en 's morgens wil jij je bed niet uit. En meiden, ook opschieten!

Job: *(slaperige stem achter het toneel)* Ik ben er al uit.

Triene: *(snijdt brood af)* Waar blijven ze nu.

Job: *(komt in lange onderbroek met vlekken en de pet op, de kamer in)* Goeie morgen. *(hij wast zich met de handen bij de waskom)*

Triene: Ook een goeie morgen.

Opa: Ik maak mij geen zorgen.

Triene: Man, wat sta jij toch altijd laat op. Jij moet 's nachts nog langer in die seksboekjes zitten lezen, je hebt bijna geen tijd meer om te eten. Je pannenkoeken staan koud op de tafel.

Job: Mens, waar maak jij je toch druk om, de wereld is niet razend gemaakt. Zeg, Triene, wist jij wel dat het ook anders kan?

Triene: Hoe? En wat anders kan?

Job: Nou, de vrouw bovenop.

Triene: Nou, dat verwondert mij niets, ik heb altijd al gezegd; de vrouwen worden de mannen nog wel de baas.

Job: Ach, jij altijd met de vrouwen worden de mannen de baas. Zeg, Triene, wist jij dat er mannen zijn die het met elkaar doen?

Triene: Die wat met elkaar doen?

Job: Nou, je weet wel? Wat wij ook altijd samen doen.

Triene: Wat wij altijd samen doen? Nou dat kan maar één ding zijn en dat is eten.

Job: Dat bedoel ik niet, ik bedoel in bed.

Triene: Oh, slapen.

Job: Hou je maar niet van de domme, je weet best wat ik bedoel. Seks!

Triene: Seks? Nou volgens mij doe jij dat meer alleen, want ik heb er nooit zoveel van meegekregen. Maar wat let jou, vraag de buurman maar, misschien lijkt het hem ook wel wat. Dan slaap ik wel bij de buurvrouw.

Job: Doe niet zo gek, ik val toch niet op mannen.

Triene: Nee, dat geloof ik ook niet. Jij valt meer op vrouwen, en dan van dat jonge spul van een jaar of achttien.

Job: Ach, met jou valt niet te praten. Jij bent gewoon jaloers. Ik ga naar mijn werk, heb je mijn brood al klaar?

Triene: Ja, meneer, alles staat klaar hoor. Had meneer verder nog wensen? *(Job gaat mopperend af)* Mannen, noodzakelijk kwaad, vroeger kreeg ik een dikke kus van hem als hij naar zijn werk ging, maar dat is er al lang niet meer bij. Het enigste wat ik nu van hem krijg zijn z'n smerige onderbroeken en vuile sokken.

Opa: Wat zei jij, Triene, was onze Job weer aan het jokken?

Triene: Als jij niet weet waar het over gaat, dan moet jij je er buiten houden.

Opa: Oh, was hij verkouden.

Triene: *(roept nogmaals)* Hoe wordt dat, moet ik jullie halen?

Griet: *(komt binnen met de schoenen onder de arm en het haar nog niet uitgekamd)* Hoe laat is het?

Triene: Zeggen we geen goeie morgen meer? En als jij wil weten hoe laat het is, daar hangt de klok.

Griet: Is het al zeven uur, dan moet ik over een kwartier al weg. Waarom roep je mij niet eerder? *(ze wast zich bij de waskom en kamt haar haren)*

Triene: Eerder roepen? Ik heb je vroeg genoeg geroepen. Ik schreeuw mij 's morgens de voering uit mijn keel, maar je wil je nest niet uit. Ga 's avonds maar eerder in je nest, maar dan heb je geen slaap. Dan lig je te rotzooien met Jan Kuiper.

Griet: Is er geen smolt meer?

Triene: De smolt is op, je vader heeft het laatste op zijn brood gekregen voor naar zijn werk.

Griet: Nou, dan wil ik ook geen brood want die stroop lust ik niet.

Triene: Dan laat je het maar staan, het is graag of helemaal niet. Maar ik zal maar opschieten want je moet zo weg. (*Triene roept nog een keer naar boven*) Komen jullie er nu uit of niet! Ik zal wel even met een kan water komen. (*er is ineens een hoop lawaai, ze komen hun bed uit*) Dat moet ik in het vervolg eerder zeggen, dan willen ze hun bed wel uit.

Annegie: (*en Lena komen op. Lena is nog druk met aankleden, Annegie loopt in een oud nachthemd*) Geef die sjaal terug, die is van mij!

Lena: Hij is van mij, ik heb hem zelf gevonden. (*er breekt een gevecht los over de sjaal en ze slaan elkaar*)

Triene: Is dat afgelopen! (*ze gaan gewoon door, Triene pakt de vaatdoek en slaat erop los en trekt ze uit elkaar*) Zitten jullie, wat denken jullie wel niet. Het lijkt hier wel een slagveld. Zitten, en hou je gemak.

Griet: Ik ga weg want anders kom ik te laat, jullie vechten er nog maar even op los, ik zie vanavond wel wie het overleefd heeft. Aju! (*Griet gaat af*)

Triene: (*Lena en Annegie zitten met een kwaad gezicht aan de tafel en schoppen elkaar tegen de benen*) Is dat nu afgelopen, ga eten en je wassen anders komen jullie allebei nog te laat op je werk.

Lena: Is er geen smolt meer? Is er alleen maar stroop? Waarom hebben wij nooit kaas of vlees op brood? Janna van der Velde heeft altijd kaas en vlees op brood.

Opa: Wie is er dood?

Triene: Er is niemand dood, opa, ik ben net op tijd tussenbeide gekomen. Maar om even op jouw vraag in te gaan, dat komt omdat wij geen geld hebben voor kaas en vlees. De vader van Janna van der Velde is geen putjesschepper zoals jullie vader. Die is onderwijzer en verdient wel een beetje meer dan jullie vader. Verdienen is niet het goede woord, hij krijgt meer dan jullie vader.

Lena: Ja, maar wij verdienen toch ook al wat.

Triene: Ja dat klopt, dat zeg je precies goed. Wij verdienen toch ook wat. Het is alleen zo jammer dat daar iedere week geld bij moet. Maar als het jullie niet aanstaat, ga je toch op jezelf wonen. Misschien hebben ze bij meester Van der Velde nog wel een kamer over.

Lena: Dat is altijd het eerste wat je zegt, dat wij op onszelf kunnen gaan wonen. Het lijkt wel alsof je ons graag kwijt wil.

Triene: Omdat ik flauw ben van dat gezeur over kaas en vlees op brood, wat mankeert er aan die stroop, toch zeker niets. Wij kregen vroeger zelfgemaakte stroop, die maakte mijn moeder zelf van

suikerbieten. Wij waren als kind maar wat blij met een boterham met stroop. En dan nog even dit, hè, als ik nog weer van die smerige lappen van jullie onder het bed vind, krijg je ze tussen het brood mee naar je werk. Dat ik ze iedere maand voor jullie uitwas is toch al mooi genoeg. Maar jullie kunnen ze toch wel even in zoutwater zetten.

Lena: (*moppert wat en wast zich ook bij de waskom in hetzelfde water en kamt haar haren*) Ik ga weg, anders mis ik de bus. (*zij pakt gauw de sjaal en stopt hem onder haar jas*) Tot vanavond. (*ze gaat af*)

Triene: Jij moet je ook aankleden, het is hier geen bordeel.

Annegie: Nou dan zat ik er wel anders bij.

Triene: Hoe weet jij dat, jij wil mij toch niet vertellen dat jij dat wel eens gezien hebt.

Annegie: Nee, nou ja, op een plaatje in de krant.

Triene: Wat voor smerige krant lees jij dan wel, in het dagblad staan niet van die smerige plaatjes.

Annegie: Ik weet het niet precies meer hoor, maar ik heb het een keer gezien.

Triene: Laat ik niet merken dat jij van die smerige kranten leest. (*wordt nieuwsgierig*) Wat stond er precies in?

Annegie: Zie je nou wel, jij wil het zelf ook graag een keer zien.

Triene: Nee hoor, ik hoef dat niet te zien, maar jij moet je aankleden. Hoe laat moet jij op de solliase, ik bedoel bij die mensen zijn, bij notaris Brol?

Annegie: Om 10.00 uur, het zal mij benieuwen of ik die baan krijg.

Triene: Nou, ik weet zeker als jij hun zegt dat jij de dochter bent van Triene en Job Moes, dan krijg je die baan als dienstmeid. Want wij staan bekend als harde werkers.

Annegie: Wat zal ik aantrekken, moe, die witte trui met lange broek, of die lange broek met die witte trui?

Triene: Dat moet jij zelf maar weten, maar pas wel een beetje op je woorden, ze zijn bij de Brols erg deftig. Zij houden niet zo van ons taalgebruik zoals van; getverderrie of het zal mij een rotzorg zijn. Dat zijn woorden die zij niet gebruiken.

Annegie: Nou dat zal mij een rotzorg zijn.

Triene: Dat bedoel ik nou. Jij hebt het voor op de tong liggen en schiet nou maar een beetje op. (*Annegie wast zich ook bij de waskom en gaat dan af. Triene praat in zichzelf en ruimt al etende de tafel af*) Ik wou dat ik een kerel was geweest, dan zat ik nu op mijn werk. Ver weg van alle huishoudelijke beslommeringen. Wat is er nu mis met die stroop. (*gaat met de vinger door de strooppot en likt hem af*) Dit is toch lekkere stroop.

Opa: Wat is er te koop?

Triene: Jij, maar ik kan je aan de straatstenen niet kwijt.

Opa: Oh, ik dacht al.

Triene: Laat denken maar aan een paard over, die heeft een veel dikkere kop. *(ze veegt de kruimels op de vloer. Dan wast ook zij zich bij de waskom en gaat dan af)*

Opa: Dit is mijn kans. *(loopt naar de kast en pakt de jeneverfles en drinkt snel een paar borrels op. Dan hoort hij Triene weer aankomen en gaat hij gauw weer zitten)* Hè, dat was lekker.

Triene: *(komt op met een emmer en aardappels, ze gaat zitten en schilt de aardappels)* Hè hè, eindelijk rust.

Annegie: *(kijkt om de deur)* Ik ga weg hoor.

Triene: Je weet ervan, hè, geen rare taal uitslaan.

Coba: *(komt binnen, het is een echte slons)* Goeie morgen, zeg, Triene, heb jij ook een kopje melk voor mij, want onze geit staat droog.

Triene: Dag Coba, dus jij hebt de geit droog staan, dat is ook wat. Maar als ik mij niet vergis stond die geit van jullie vorige week ook al droog. Want toen heb jij ook al een kopje melk geleend.

Coba: Oh ja, daar kan ik mij niets meer van herinneren.

Triene: Nee dat zal wel niet. Maar ga zitten dan haal ik even een kopje melk uit de keuken.

Coba: Nou eventjes dan, want ik heb het druk. Ik moet de varkensstal nog uitmesten.

Triene: Oh ja, wil jij de kamer een goeie beurt geven?

Coba: Doe nou maar niet of het hier zo netjes is, hier dansen de muizen 's nachts ook op de tafel.

Triene: Nou je hoeft de stekels niet zo hoog op te zetten, het was als grap bedoeld. *(gaat af)*

Coba: *(gaat bij opa zitten)* Hoe gaat het met opa, zorgen ze wel goed voor je. Krijg jij je natje en je droogje wel op tijd? Is Triene wel goed en lief voor jou, dat loeder.

Opa: Wat zeg jij, ga je naar je moeder? *(Triene komt op met een kopje melk en hoort het laatste)*

Coba: *(schrikt en zegt)* Ik zeg net tegen opa wat is Triene toch altijd goed voor jou, hij krijgt altijd zijn natje en zijn droogje op tijd.

Opa: Wat zeg jij, Coba, krijgt Triene een meid?

Triene: Hij wordt met de dag dover, maar mijn gehoor is nog mirakels goed hoor en dat had jij niet gedacht, hè Coba? Als jij in het vervolg wat wil weten, Coba, dan vraag jij dat maar aan mij, daar hoef je die oude man niet lastig mee te vallen.

Coba: Zeg, Triene, waar ging jullie Annegie naartoe? Ze zag er zo mooi uit. Ik zeg tegen mijn Henk, wat is het toch een mooie meid die Annegie van onze burens. Dat zou nou net een mooie meid voor onze Klaas zijn.

Triene: Ja, onze Annegie is een mooie meid, dat zeggen ze allemaal. Jantie van Knelis de Vries zei laatst nog tegen mij; wat is die Annegie van jullie toch een mooie meid, ze lijkt sprekend op jou.

Coba: Oh ja, zei ze dat. Nou ik heb het niet zo op Jantie van Knelis de Vries, ze praat iedereen naar de mond. Maar als je uit haar buurt bent krijg je een klets na.

Triene: Zo zijn er wel meer, ik kan ze wel met de natte neus aanwijzen.

Coba: Dat kan best zo zijn, maar Jantie van Knelis de Vries is wel erg achterbaks hoor. Ik kwam haar laatst tegen en toen zei ze tegen mij; Coba, wat zie jij er toch weer verzorgd uit. Nou een week later sprak ik met Miene van Jan van Veen en die zei dat ze met Jantie de Vries had gesproken en dat die had gezegd dat ik er altijd zo slonzig uitzag.

Triene: Hoe kan ze dat nou zeggen, jij bent altijd even mooi met je rode laarsjes aan.

Coba: Zeg Trien, nou heb jij mij nog niet verteld waar jullie Annegie naartoe is.

Triene: Onze Annegie is naar de notaris, notaris Brol.

Coba: Notaris Brol, zo zo. Een notaris is toch iemand die over erfenissen gaat en zo?

Triene: Ja dat klopt. Die gaat over erfenissen. Onze Annegie moest om half tien bij hem zijn.

Coba: Dan was ze zeker wel zenuwachtig, een afspraak met een notaris is niet niks.

Triene: Ja, dat was ze wel een beetje, het is altijd maar afwachten wat er uitkomt. Ik zeg maar zo, het kan vriezen en het kan dooien. Ze zit al een hele tijd zonder werk en wie weet brengt deze afspraak licht in de duisternis.

Annegie: *(komt binnen en vliegt haar moeder om de hals en danst met haar door de kamer en roept)* Ik heb het, ik heb het.

Coba: *(kijkt nieuwsgierig toe)* Hoeveel, Annegie, hoeveel krijg je?

Annegie: Dat weet ik niet zo precies, met het oog op de belasting en zo, maar volgens de vrouw van de notaris is het meer dan dat ooit één bij hen heeft gekregen.

Triene: Coba, denk jij wel aan je kopje melk, het wordt hier nog zuur op de tafel.

Coba: Wil jij mij soms graag weg hebben?

Triene: Nee, maar ik zou het jammer vinden als jij ruzie krijgt met Henk omdat hij zure melk in de koffie krijgt. Of dat hij vanavond de varkensstal nog moet uitmesten.

Coba: Ik weet wanneer ik te veel ben hoor, ik ga al. Oh ja, Annegie, ik moest jou de groeten doen van onze Klaas.

Annegie: Doe de groeten maar weer terug, buurvrouw. *(ze lacht achter de hand. Coba gaat af)*

Triene: Wat is dat toch een nieuwsgierig mens, zij wil altijd alles weten. Weet je wat ze denkt, ze denkt dat jij voor een erfenis naar de notaris was. Ik heb haar ook niet wijzer gemaakt.

Annegie: Oh, vandaar die groeten van Klaas. Ik dacht al, dat lijkt mij sterk, want die vent is zo bang als een wezel. Nou mooi niet wijzer maken.

Opa: Ik moet naar de wc.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto